

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра практичної та клінічної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Майя НІКОЛАСВА

1 вересня

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 053 Психологія
Освітньо-професійна програм: Психологія

ОНУ

2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Асистентська практика». Одеса:
ОНУ, 2022. 11 с.

Розробники: Олена ДАНІЛОВА, к. психол.н., доцент кафедри практичної та клінічної психології, Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА, професор. д.психол.н. кафедри диференціальної і спеціальної психології, Наталя АРПЮХІНА, к. психол. н., доц. кафедри загальної психології і психології розвитку особистості, Свгенія БАЗИКА, к. психол. н., доц. кафедри соціальної психології, Людмила ВОРНИКОВА, ст.викладач кафедри диференціальної і спеціальної психології,

Погоджено із гарантом ОПІ «Психологія»

Н. Родіна (Наталя РОДІНА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)

Факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від. "31" 08 2022 р.

Голова НМК [підпис] (Маргарита Кременчуцька)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від. " _____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від. " _____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Загальна кількість: кредитів – 4,5 годин – 135 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> Спеціальність <u>053</u> <u>Психологія</u> Рівень вищої освіти: <u>Другий</u> <u>(магістерський)</u>	<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
		<u>Нормативна</u>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1	1
		<i>Семестр</i>	
		1-й	1-й
		<i>Індивідуальні</i>	
		36	36
		<i>Самостійна робота</i>	
		99	99
Форма підсумкового контролю: <u>залік</u>			

ВСТУП

Програма початкової дисципліни «Асистентська практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої спеціальності 053 – психологія.

Практика передбачена навчальним планом в 1-му курсі 1-му семестрі протягом очної форми навчання та 1-му курсі 1 семестрі заочної форми навчання, **3-х тижнів** і проводиться в рамках навчального процесу.

Виконуючи програму практики, студенти набувають навички та професійну компетентність педагога вищої школи яка визначається як сукупність діяльнісно-рольових і особистісних характеристик викладача, що забезпечує ефективне виконання завдань і обов'язків педагогічної діяльності у ЗВО

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Мета: асистентської практики є ознайомлення магістра з організацією процесу навчання в університеті, складовими педагогічного процесу, набуття практичних навичок у проведенні лекційних, семінарських занять.

Асистентська практика магістрів, що навчаються за спеціальністю 053 - «Психологія» зорієнтована на досягнення випускниками високого рівня знань фахових дисциплін, а також формування спроможності до творчої науково-педагогічної і дослідницької діяльності.

Практика передбачена навчальним планом на **1-м курсі** навчання(магістри). Протягом **3-х тижнів** і проводиться в межах навчального процесу. У відповідності до змісту практики базою для неї є факультети ОНУ імені І.І. Мечникова.

У процесі навчання студенти поглиблюють знання з обраної спеціальності, набувають навички творчої, науково-педагогічної діяльності, досвід використання знань для вирішення завдань у сфері педагогічної діяльності.

Практика сприяє формуванню у студентів початкової компетенції ведення самостійної педагогічної діяльності, набуттю навичок організації та розробки методичного забезпечення навчального процесу, розвинення творчих здібностей, умінь обґрунтовувати та висловлювати думку, працювати у колективі, а також професійних компетентностей здійсненню самостійної педагогічної діяльності.

Під час відвідування лекцій і семінарських занять магістр знайомиться з методами викладання. На етапі проходження практики магістр проводить лекційні та семінарські заняття, відвідує заняття своїх колег і готує письмові рецензії.

Під час практики магістр бере активну участь у науково-методичній роботі, займається самопідготовкою.

Завдання:

1. Ознайомлення з організаційною структурою освітньої організації та особливостями її функціонування;
2. Розуміння і аналіз структури установи, де проходить практика, цілей і завдань викладача психології в даній установі;
3. Ознайомлення з організацією навчально-виховного процесу на кафедрі;
4. Ознайомлення з формами та методами викладання навчальних фахових дисциплін, що вивчаються;
5. Закріплення і практичне використання отриманих у процесі навчання теоретичних знань;
6. Набуття початкових вмінь проведення занять за різними формами і методами, що активізують пізнавальну діяльність студентів;
7. Виховання у студента творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, сформуванню потреби в самовихованні, підвищенні своєї кваліфікації;
8. Розвинути позитивне відношення магістра до педагогічної діяльності, стимулювати прагнення до розвитку педагогічних здібностей;
9. Навчитися набувати, застосовувати і узагальнювати інноваційний педагогічний досвід.

Програмні компетентності

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

Очікувані результати навчання.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: базові уявлення про основи психології, педагогіки, що сприяють розвиткові загальної культури та соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей; фундаментальні знання сучасних уявлень про індивідуальні особливості та потреби в життєдіяльності людини з урахуванням стану здоров'я, темпера ментальних, особистісних і статевовікових особливостей, вікових етапів і криз розвитку, приналежності до гендерної, етнічної, професійної та ін. соціальних груп; базові знання та практичне володіння методами і технологіями навчання у вищій школі.

вміти: здатність планувати, розробляти й реалізувати різнопланові заходи щодо організації учбового процесу; вміти планувати учбовий процес, реалізувати різнопланові заходи для їх виконання; вміти створювати творчу атмосферу та організувати культурні заходи в учнівських та студентських колективах, на основі національних та міжнародних досягнень культури; вміти здійснювати конструювання лекцій, семінарів, складати контрольні завдання, тести для перевірки студентів, проводити на сучасному методичному рівні; вміти планувати та організовувати навчальний процес у ЗВО.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика передбачена навчальним планом на **1-м курсі** навчання(магістри). Протягом **3-х тижнів** і проводиться в межах навчального процесу.

Курс буде викладений у формі занять на базі вищого навчального закладу, організації самостійної роботи здобувачів 135 годин

У відповідності до змісту практики базою для неї є факультет психології та соціальної роботи Одеського національного університету імені І.І.Мечникова, кафедрах : практичної та клінічної психології; диференціальної і спеціальної психології; загальної психології і психології розвитку особистості; соціальної психології.

3. ЗМІСТ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ:

Змістовий модуль 1. Навчальний процес у ЗВО. Навчально-методична документація ЗВО.

Тема 1. Поняття освітньої програми. Складові освітньої програми. Функції гаранта освітньої програми. Професійні компетенції та їхня структура.

Тема 2. Навчальні та робочі плани. Принципи розподілу навчальних годин. Дисципліна та її навчальна структура.

Змістовий модуль 2. Складання плану-конспекту заняття та матеріалів оцінювання знань студентів.

Тема 3. Види занять. Особливості підготовки до лекції семінарської та організації виконання науково-дослідницьких робіт.

Тема 4. Оціночні системи знань системи знань вмінь та навичок. Модульна система оцінки знань. Принципи модульної системи оцінювання знань та навичок студентів. Тести об'єктивного контролю знань.

Змістовий модуль 3. Відпрацювання навичок систематизації зібраної наукової інформації.

Тема.5. Педагогічні прийоми навчання ЗВО. Технологічні особливості проведення занять та їхня рефлексія на прикладах занять досвідчених викладачів та студентів-практикантів.

Тема6. Особистий педагогічний досвід. Особистісні досягнення та недоліки в організації занять.

4. СТРУКТУРА АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	П	Лаб	інд	Ср		л	п	лаб	інд	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Навчальний процес у ЗВО. Навчально-методична документація ЗВО.												
Тема 1. Поняття освітньої програми. Складові освітньої програми. Функції гаранта освітньої програми. Професійні компетенції та їхня структура.	22				6	16	22				6	16
Тема 2. Навчальні та робочі плани. Принципи розподілу навчальних годин. Дисципліна та її навчальна структура.	22				6	16	22				6	16
Разом 1 тиждень	44				12	32	44				12	32
Змістовий модуль 2. Складання плану-конспекту заняття та матеріалів оцінювання знань студентів.												
Тема 3 Види занять. Особливості підготовки до лекційних та практичних занять та організації виконання науково-дослідницьких робіт.	22				6	16	22				6	16
Тема 4. Оціночні системи знань, системи знань вмінь та навичок. Модульна система оцінки знань. Принципи модульної системи оцінювання	22				6	16	22				6	16

знань та навичок студентів. Тести об'єктивного контролю знань.												
Разом 2 тиждень	44			12	32	44				12	32	
Змістовий модуль 3. Відпрацювання навичок систематизації зібраної наукової інформації.												
Тема.5. Педагогічні прийоми навчання ЗВО. Технологічні особливості проведення занять та їхня рефлексія на прикладах занять досвідчених викладачів та студентів-практикантів.	22			6	16	22				6	16	
Темаб. Особистий педагогічний досвід. Особистісні досягнення та недоліки в організації занять.	25			6	19	25				6	19	
Разом 3 тиждень	47			12	35	47				12	35	
Усього годин	135			36	99	135				36	99	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ

Індивідуальна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конспект лекції 1.: (назва лекції) з наочним наповненням	6
2	Конспект лекції 2.: (назва лекції) з наочним наповненням	6
3	Методичні розробки до семінарського заняття 1.: (назва семінарського заняття)	6
4	Методичні розробки до семінарського заняття 2.: (назва семінарського заняття)	6
5	Методичні розробки моделей виховних справ	6
6	Психолого-педагогічна характеристика академічної групи	6
	Разом	36

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення поняття освітньої програми. Вивчення складової освітньої програми та функції гаранта освітньої програми. Розбір професійних компетенцій, структура у освітньої програмі. Складання реферату на тему пов'язану з освітньої програмою, або компетенціями у освітньої програмі. .	16

2	Розробка навчального та робочого плану. Складання реферату за темою «Дисципліна та її навчальна структура у освітньої програмі»	16
3	Розробка плану та підготовка матеріалу до проведення лекції, семінарського заняття.	16
4	Розробка оціночної системи знань системи знань вмінь та навичок	16
5	Аналіз одержаних результатів, складання висновків та підготовка звіту за матеріалами проведеного дослідження та виконаних робіт.	16
6	Підготовка матеріалів роботи с презентацією у електронному вигляді. Підготовка до захисту практики.	19
	Разом	99

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Після завершення асистентської практики у тижневий термін кожен студент подає керівнику практиці для перевірки та захисту пакет звітної документації :

1. **Щоденник** проходження практики, завірений та підписаний керівником бази практики (установи), в якому дана розгорнута характеристика про проходження практики та виконаний обсяг роботи .

2. **Календарно-тематичний план** проходження асистентської практики.

3. **Звіт** про виконання програми та індивідуального плану практики.

4. **Презентацію** по проходженню практики.

5. Протягом усієї асистентської практики студент-практикант повинен вести щоденник практиканта. В цьому щоденнику практикант зазначає дату, час, місце та вид діяльності, яку він відповідно виконував. По закінченні практики студенти представляють звітну документацію. На підставі поданих документів керівник практики від кафедри проводить оцінку роботи студента.

Оформлений звіт одночасно з характеристикою та заповненим «Щоденником студента по практиці» здається керівникові практики від кафедри на перевірку.

Форма підсумкового контролю – захист результатів практики із диференційованою оцінкою. Студент допускається до складання диференційованого заліку з виробничої практики у разі виконання програми практики в повному обсязі.

Правила написання звітної документації

Звіт про проходження практики обсягом 10-15 сторінок формату А4 містить конкретний опис виконаної студентом роботи. Звіт має містити розділи згідно робочій програмі, відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.

Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо. Виконання індивідуального плану з науково-дослідної роботи відбивається у звіті окремим розділом.

Звіт містить такі компоненти у зазначеній послідовності:

1. Титульний аркуш;

2. Зміст (вказуються найменування розділів звіту та номери сторінок, що починають розділи);

3. Вступ. Практикант відображає цілі і задачі, які він вирішував в процесі практики, стисло описує контингент;

4. Основна частина (опис видів робіт, що ввійшли до робочої програми);

5. Висновки (стисло й по суті викладається думка про результати проходження практики і вносяться пропозиції з поліпшення її організації);

6. Література (приводиться перелік літератури, методичних матеріалів, що використовувалися студентом у процесі проходження практики);

7. Додатки.

Захищені звіти про практику здаються на кафедру практичної та клінічної психології керівником практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні Вченої ради факультету Психології та соціальної роботи.

7. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання кожного з завдань практики студенти отримують перед початком практики у заліковому листі. Диференційована оцінка (бали) за кожне завдання практики виставляється керівником практики. Після завершення практики відбувається захист в присутності комісії. Підсумкова оцінка за практику враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Результати складання заліку з практики заносяться в залікову відомість та проставляються в заліковій книжці.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Критерії
90 - 100	A	відмінно	зараховано	Проведення лекцій та семінарських занять. Продемонстрована активність та ініціативність у виконанні доручень керівника практики. Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати теоретичні та практичні знання. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. Звіт про проходження практики оформлений у відповідності до вимог та має практичне значення. Відповідь студента на питання членів комісії вичерпна та свідчить, що студентоволодів практичними навичками.
85-89	B	Добре		Продемонстрована помірна активність у виконанні доручень керівника від бази практики. Завдання практики виконані правильно, але недостатньо повно. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. У звіті розкрита програма практики, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Студент на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії.

75-84	C			Оцінка керівника від бази практики – «добре». Завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань наявні незначні помилки. Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника. Допущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу; на захисті студент продемонстрував задовільні знання; мають місце неповні відповіді на запитання членів комісії.
70-74	D	Задовільно		Оцінка керівника від бази практики – «задовільно». В ході виконання завдань допускалися помилки. Щоденник оформлено недбало. Звіт про проходження практики оформлений з численними помилками або не в повному обсязі. На захисті студент проявив слабкі знання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії.
60-69	E			Оцінка керівника від бази практики – «задовільно». Завдання виконано з суттєвими помилками. Щоденник недооформлено. Звітні документи оформлені з помилками. Здобувач неспроможний дати пояснення до наданих в звіті матеріалів, що свідчить про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетенціями.
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач порушував індивідуальний графік проходження практики. Завдання не виконані. Щоденник практики не заповнений. Оформлення звіту не відповідає вимогам, зміст завдань у звіті не розкрито. На запитання комісії відповіді надати не може.
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	На базу практики не з'явився. Відсутні звітні документи: звіт, щоденник з практики та характеристика.

		вивчен ням дисци пліни		
--	--	---------------------------------	--	--

Захищені звіти про практику здаються на кафедрі ФПСР. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні Вченої ради факультету психології та соціальної роботи.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник/ А. М. Алексюк. – К.: Либідь, 2020. – 560 с.
2. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник/ За ред. В.Г.Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2021. – 203с.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – К.: ЦНЛ, 2020. – 316 с.
4. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи. Практикум: Навчальний посібник для студентів ВНЗ/ Л.Г.Подоляк, В.І.Юрченко. – К.: Каравела, 2019.– 336 с.

Електронні бібліотеки

1. <http://nbuv.gov.ua> - Електронні інформаційні Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського ресурси
2. <https://pidru4niki.com> Букнет Електронні книги безкоштовно
3. <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv> Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України
4. <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/> -American Psychological Association
5. <https://www.tandfonline.com/toc/vsoc20/current> The Journal of Social Psychology
6. <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/20448309> The British Psychological Society
7. <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/> Journal of Personality and Social Psychology

Додаток 1.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ЗВІТ

про проходження асистентської практики

із спеціальності 053 «Психологія»

Виконав(ла) _____

Курс: _____

Спеціальність: **психологія**

Форма навчання: **денна**

Керівник від кафедри: _____

Захищено _____ 2022 р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

ОНУ

2022